

Paragraf 120

Ärendenummer KS2024/746

Remiss av policy för digital omställning

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. förslag till policy för digital omställning, daterad 2025-03-20, skickas på remiss till miljö- och byggnadsnämnden, socialnämnden, upplevelsenämnden, tekniska nämnden, vård- och omsorgsnämnden, utbildningsnämnden samt AB Enköpings hyresbostäder, ENA Energi AB och EMAB,
2. remissvar ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 30 september 2025.

Beskrivning av ärendet

När Enköping växer ökar förväntningarna på kommunens service från såväl medborgare, näringsliv, stat och region, vilket leder till ökade kostnader och resursbehov. För att klara denna utmaning behöver Enköpings kommun ställa om sin verksamhet och höja kommunens digitala mognad. Digital omställning hjälper Enköpings kommun att hantera utmaningar och omvärldens förväntningar genom att erbjuda effektiv, hållbar och innovativ välfärd. Verksamhetsförändring är en viktig del av den digital omställningen. Kommunstyrelsen har därför tagit fram en policy för att underlätta den digitala omställningen.

Beslutsgång

Ordföranden meddelar att förslag till beslut är: Kommunstyrelsen beslutar att:

1. förslag till policy för digital omställning, daterad 2025-03-20, skickas på remiss till miljö- och byggnadsnämnden, socialnämnden, upplevelsenämnden, tekniska nämnden, vård- och omsorgsnämnden, utbildningsnämnden samt AB Enköpings hyresbostäder, ENA Energi AB och EMAB,

2. remissvar ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 30 september 2025.

Ordföranden frågar kommunstyrelsen om den kan besluta enligt förslag och finner så.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-04-22 (2025-04-22 KSAU §58)
- Förslag, Policy för digital omställning, daterad 2025-03-20

Sändlista

Beslutet skickas till:

- Miljö- och byggnadsnämnden, för åtgärd
- Socialnämnden, för åtgärd
- Upplevelsenämnden, för åtgärd
- Tekniska nämnden, för åtgärd
- Vård- och omsorgsnämnden, för åtgärd
- Utbildningsnämnden, för åtgärd
- AB Enköpings hyresbostäder, för åtgärd
- ENA Energi AB, för åtgärd
- EMAB, för åtgärd

Policy för digital omställning

Innehåll

Inledning	3
Syfte	3
Omfattning	3
Policy för digital omställning	4
Sammanhållen digital service.....	5
Ledning, styrning och organisation.....	5
Digital infrastruktur, arkitektur, säkerhet och robusthet	5
Informationshantering	6
Definition och begrepp.....	6
Ansvar och spridning	8
Uppföljning	8
Relaterade dokument.....	8
Externa dokument	9

Inledning

Enköping växer. Det är viktigt att denna tillväxt sker på ett hållbart sätt samtidigt som det är viktigt att alla medborgare har så lika förutsättningar för ett gott liv som möjligt oavsett var de bor i kommunen. När Enköping växer ökar förväntningarna på kommunens service från såväl medborgare, näringsliv, stat och region, vilket leder till ökade kostnader och resursbehov. För att klara denna utmaning behöver Enköpings kommun ställa om sin verksamhet och höja kommunens digitala mognad. Digital omställning hjälper Enköpings kommun att hantera utmaningar och omvärldens förväntningar genom att erbjuda effektiv, hållbar och innovativ välfärd.

Verksamhetsförändring är en viktig del av den digital omställningen. Digital omställning kan innebära digitalisering av analog information och kommunikation, vilket kan öka spridning och räckvidd samt möjliggöra automatisering av processer och flöden. Det kan också handla om att utnyttja de möjligheter som digital teknik rymmer för att skapa detaljrika och aktuella lägesbilder för bättre styrning och ledning. En annan potential till verksamhetsförbättring ligger i att möta invånare och näringsliv via digitala kanaler för att skapa väl sammanhållna och ändamålsenliga välfärdstjänster av hög kvalitet. Det handlar även om att värdera vår information, data, och att se till att säkerställa att den är korrekt, användbar, laglig och säker. Detta är särskilt viktigt då vi automatiserar processer, bygger beslutsfattande på data från olika datakällor och använder AI.

Syfte

Policyn anger styrande principer för kommunkoncernens arbete för digital omställning på ett sätt som bidrar till kommunens övergripande mål.

Omfattning

Policyn gäller hela kommunkoncernen, både nämnder, förvaltningar, bolag och bolagsstyrelser. Policyn ska verka styrande i planering, budget, uppföljning och i genomförande av kommunens verksamhet samt i kommunens samverkan med externa parter. Policyn är inte avsedd att styra alla områden som berörs av digital omställning utan endast de som räknas upp i policyn.

Policy för digital omställning

Digital utveckling rymmer en stor potential som en möjliggörare i kommunkoncernens verksamhetsutveckling för att nå de inriktningsmål som anger den huvudsakliga riktningen för kommunens utveckling. För att lyckas krävs en hög förmåga att leda förändringsarbete och stötta medarbetare i förändring kopplad till digital omställning. För att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter fullt ut måste vissa gemensamma principer och grundläggande strukturer finnas. Policy fungerar som bas för kommunkoncernens utvecklingsarbete och ska bidra till att göra digital omställning enklare, mer kostnadseffektiv och till att öka våra förutsättningar att möta välfärdens utmaningar. Enköpings kommuns policy för digital omställning tillämpas med ett kommungemensamt helhetsperspektiv för nämnder, bolag och deras förvaltningar. Policyn omfattar fyra områden:

- Sammanhållen digital service
- Ledning, styrning och organisation
- Digital infrastruktur, arkitektur, säkerhet och robusthet
- Informationshantering

Sammanhållen digital service

- Tjänster, dialog och samverkan med invånare, näringsliv, föreningar, besökare samt medarbetare ska i första hand ske digitalt.
- Digitala tjänster ska vara lätta att hitta, enkla att använda, enhetliga och följa etiska principer. Behov och livshändelser hos invånare, näringsliv och besökare ska vara fokus.
- Enköpings kommun ska med digitala tjänster bidra till den demokratiska processen, ge god insyn och transparens samt tillgängliggöra information och beslut för medborgarna.
- Enköpings kommun ska aktivt verka för att öka digital inkludering och motverka digitalt utanförskap

Ledning, styrning och organisation

- Digital omställning sker i verksamheten och utgår från verksamhetsbehov, mål och önskade resultat. Den ska bedrivas som en naturlig del i ordinarie verksamhetsplanerings-, budget- och uppföljningsprocesser. Insatser och innovativa lösningar som leder till en ökad nytta ska prioriteras. I Enköping så följer vi upp att vi har uppnått uppsatta effekter efter genomförda förändringar.
- I Enköpings kommun är chefer och ledare centrala för en framgångsrik förändring. Styrning av digital omställning och utveckling ska vara integrerad i kommunens övriga styrning och ledarskap med målet att stärka kompetens, innovationskraft och utveckling av nya lösningar på samhällsutmaningar.
- För att säkerställa synergier ska kommungemensamma lösningar som tar tillvara tidigare gjorda investeringar prioriteras före verksamhetsunika. I första hand ska standardiserade lösningar utvecklade på marknaden väljas men undantag kan givetvis göras om det finns goda skäl.
- Enköpings kommun ska arbeta utifrån kommungemensamma ramverk för en transparent och effektiv utveckling och förvaltning av IT med fokus på nytta i verksamheten.
- Enköpings kommun samordnar IT-verksamhet och personal samt förvaltar kommunens IT-miljö centralt för att stimulera synergier, möjliggöra samverkan och tillvarata redan gjorda investeringar.
- I Enköpings kommun är vi måna om att lära oss av och nyttja vad andra gjort. Att genomföra pilotstudier som redan gjorts hos flera andra aktörer ger inget mervärde. Vi drar erfarenhet från andras pilotstudier och genomför införandeprojekt.

Digital infrastruktur, arkitektur, säkerhet och robusthet

- Enköpings kommun ska ha en kommungemensam, enhetlig och robust infrastruktur som möjliggör digital omställning och attraktiva tjänster.
- I Enköpings kommun ska all digital utveckling och förvaltning utgå från kommunens ramverk för arkitektur för att uppnå samverkansförmåga på organisatorisk, rättslig, språklig och teknisk nivå.

- Enköpings kommun ska bedriva ett systematiskt arbete för att möta de hot och sårbarheter som följer med samhällets tilltagande digitalisering. Åtgärder ska vidtas för att skapa tillit, kontinuitet och robusthet i alla kommunens verksamheter.
- Enköpings kommun ska bedriva ett strukturerat cybersäkerhetsarbete som genomförs med stöd av etablerade standarder och integreras med verksamhetens befintliga styr- och ledningssystem.

Informationshantering

- I Enköpings kommun ska den digitala omställningen präglas av ett helhetstänk där hänsyn tas till informationens hela livscykel, från skapande till gallring eller bevarande. En förutsättning för BI och Alutveckling är att vårda sin information och säkerställa god datakvalitet.
- Enköpings kommun ska ha en kommungemensam, etisk, hållbar och enhetlig informationshantering och informationsbehandling där ägande, ansvar och förvaltning/vård av information är fastställt.
- Enköpings kommun ska alltid sträva efter att återanvända data av god kvalitet där så lagar och förordningar tillåter och på så sätt minska dubbelarbete och öka vår produktivitet.
- Information som inkommer eller inhämtas bör valideras utifrån korrekthet om den ska användas eller lagras i kommunens system.
- Enköpings kommun ska tillgängliggöra sina informationsresurser för intern och extern användning. Data ska delas öppet i så stor utsträckning som möjligt via standardiserade format.
- Enköpings kommuns digitala omställning ska bedrivas i ett större sammanhang där information utbyts mellan många aktörer som aktivt behöver samarbeta och komma överens om hur den information som utbyts ska tolkas, struktureras och hanteras. Sammanhangen som här avses är såväl regionala, nationella som europeiska.

Definition och begrepp

Automatisering. Teknik som utför uppgifter självständigt för ökad effektivitet och minskat mänskligt ingripande.

AI. Maskiners förmåga att lära, resonera och utföra uppgifter likt mänsklig intelligens.

Allmän handling. En handling som kommit in till eller upprättats vid en myndighet.

BI. Datorstödd affärsanalys – program som underlättar informationsinhämtning, analys, spridning av information och kommunikation, allt i syfte att ge underlag för bättre beslut.

Data. Första steget till att få information och kunskap. Det är som tecken som måste förstås för att betyda något. För att kunna använda datan måste vi veta sammanhanget den hör till. För AI är data mycket viktigt, det hjälper AI att lära sig, fatta beslut och göra jobb automatiskt på ett smart sätt.

Digital omställning. Verksamhetsförändring som genomförs med stöd av digital utveckling.

Information. Hjälper till att besvara frågor som vad, vem, var, när, hur många, och så vidare. Information är data som tilldelats mening.

Offentlighetsprincipen. Innebär att allmänheten, ofta enskilda individer och företrädare för media, har rätt till insyn i och tillgång till information om statens och kommunernas verksamhet.

Öppna data. Digitaliserad, offentlig information som vem som helst kan ta del av och använda till valfritt ändamål.

Ansvar och spridning

Kommunstyrelsen har det övergripande och strategiska ansvaret för IT-frågor. Därför leder och samordnar Kommunstyrelsen tillämpningen av policyn för digital omställning. Kommunstyrelsen ansvarar också för att göra omvärldsbevakning och granskning av policyn, syftet är att säkra att policyn fortsatt fyller sin roll som styrverktyg för digital omställning.

Varje nämnd och styrelse ska, i sin verksamhetsplanering, aktivt verka för att digital omställning drivs i linje med policyn, detta sker lämpligast genom en handlingsplan tas fram för varje verksamhet. En handlingsplan för hur kommunens gemensamma resurser och förmågor ska ställas om för att möta framtiden och dess behov tas fram av kommunstyrelsen.

Uppföljning

Kommunfullmäktige följer upp och reviderar policy för digital omställning enligt ordinarie uppföljningsprocess. De handlingsplaner som tas fram för omställningen bör revideras årligen då det händer mycket inom detta område.

Relaterade dokument

Kommunfullmäktiges långsiktiga plan 2024–2027
Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Enköpings kommun
Hållbarhetspolicy
Policy för inköp och upphandling
Kommunens trygghets och säkerhetspolicy
Kommunikationspolicy
Respektive förvaltnings informationshanteringsplan
Finanspolicy
Föreskrifter och riktlinjer för hantering av arkiv

Externa dokument

- SKR Leda och styra, digitalisering - Digital transformation förutsätter nya organisatoriska förmågor. Hur vi styr, leder, prioriterar och förändrar.
- SKR Sammanhållen digital service - Velfärden ska erbjuda tjänster som utgår från användarnas behov och livshändelser. SKR arbetar med att stödja kommuner och regioner att skapa grundläggande förutsättningar för att erbjuda tjänster som upplevs sammanhållna och intuitivt designade.
- SKR Digital delaktighet - Med digitaliseringen ökar kommuners och regioners möjlighet att ta vara på medborgarnas engagemang och kompetens. Riskerna för att det uppstår digitalt utanförskap när samhället och velfärden utvecklas ska också beaktas.
- SKR Informationsförvaltning - Information som har bred användning och är kritisk för samhällets effektivitet behöver vara stabilt tillgänglig till en rimlig kostnad. SKR eftersträvar en nationell digital infrastruktur för enkel och säker informationsförsörjning inom och mellan offentlig och privat sektor.
- SKR Datadriven utveckling - Tillgång till och effektivt utbyte av information och data är en grundförutsättning för framgångsrik digitalisering. SKR arbetar för att stödja kommuner och regioner i att skapa förutsättningar för att använda data som en strategisk resurs.
- SKR Digital infrastruktur - Data är en värdefull tillgång. Det är avgörande med en digital infrastruktur där information som är kritisk för samhällets effektivitet är stabilt tillgänglig till en rimlig kostnad.
- DIGG Svenskt ramverk för digital samverkan - För att offentlig sektor ska kunna ta tillvara digitaliseringens möjligheter behöver vi stärka vår förmåga att fungera effektivt tillsammans. Det svenska ramverket för digital samverkan ska vara ett stöd för alla offentliga och offentligt finansierade organisationer att navigera i samma riktning och därigenom kunna utbyta information på ett effektivt sätt.
- DIGG Lagen om tillgänglighet till digital offentlig service (DOS-lagen) Lagen innehåller bestämmelser som innebär att tjänster och information som en offentlig aktör tillhandahåller genom en webbplats eller mobil applikation ska vara tillgänglig. Genom att följa en särskild europeisk standard (EN 301 549 V3.2.1), som i sin tur bygger på WCAG 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines) kan webbplatser och mobila applikationer leva upp till kraven

- Europaparlamentet NIS2 syftar till att uppnå en högre grad av harmonisering avseende en gemensam nivå på säkerhet i nätverk och informationssystem inom den europeiska unionen.
- Europaparlamentet Gemensam digital ingång till Europa, SDG-förordningen Vilket innebär att både medborgare och företag i EU ska kunna informera sig om, eller använda tjänster, i andra medlemsländer.
- Europaparlamentet Data Governance Act, dataförvaltningsförordningen är en viktig pelare i den europeiska datastrategin och syftar till att öka förtroendet för datadelning, stärka mekanismerna för att öka tillgången till data och övervinna tekniska hinder för vidareutnyttjande av data.
- Europaparlamentet Data Act, datalagen En förordning om harmoniserade regler för skälig åtkomst till och användning av data.
- Europaparlamentet Cyber Security Act ger ENISA (EU Agency for Network and Information Security) ett tydligt mandat, med nya uppgifter och resurser för att stärka säkerheten och motståndskraften i EU. En av uppgifterna är att etablera ett ramverk för cybersäkerhetscertifiering av ICT-produkter, av tjänster och av processer.
- Europaparlamentet AI Act, AI-förordningen Syftet med ett harmoniserat regelverk för AI är att säkerställa att AI-system på EU:s inre marknad är säkra och respekterar mänskliga rättigheter. Syftet är även att underlätta för innovation och investering inom AI.
- Europaparlamentet Interoperable Europe Act Syftet med förslaget till en ny förordning kring interoperabilitet är att underlägga för EU:s medlemsstater att utbyta information, samarbeta och dela tjänster över nationsgränserna.
- Europaparlamentet Cyber Resilience Act är ett förslag till förordning som syftar till att öka säkerheten och motståndskraften mot cyberattacker inom EU
- Europaparlamentet Critical Entities Resilience Directive Syftar till att skapa ett ramverk som ska ge stöd till medlemsstaterna avseende säkerställande av kritiska enheters förmåga att förebygga, motstå och hantera störningar eller avbrott i verksamheten. Detta ska gälla oavsett om störningen eller avbrottet har föranletts av t.ex. naturolyckor, terroristattacker, pandemier eller andra allvarliga händelser.
- Förslag på en nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet 2023–2027.
- Uppsala kommun, Policy för digital transformation